

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی

سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

وقفه تنفسی

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

شرح بیماری:

آپنه به معنی توقف تنفسی است. به طور طبیعی نوزادان دارای تنفس دوره‌ای هستند بدین صورت که به دنبال چند تنفس سریع یک مرحله توقف تنفس وجود دارد که بیشتر از ۲۰ ثانیه طول نمی‌کشد. در صورتی که مدت آپنه طولانی شود و همراه با کاهش تعداد ضربان قلب و تغییر رنگ پوست باشد، غیر طبیعی محسوب شده و باید به دنبال علت آن بود.

علائم:

نوزادی که دچار آپنه می‌شود علائم زیر در او مشاهده می‌شود:

- کاهش تعداد ضربان قلب
- تغییر رنگ پوست
- قطع تنفس بیشتر از ۲۰ ثانیه

علل شایع:

از مواردی که منجر به بروز آپنه می‌شود می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- نوزاد نارس یا تولد در ۳۰ هفته یا کمتر: مغز نارس که کنترل کننده تنفس است، ضعیف بودن عضلات بینی، عضلات دهان و عضلات حلق، سر بزرگ نوزاد و ضعیف بودن عضلات گردن نوزاد از مهمترین علل آپنه نوزادی هستند.
- عفونت و نارس بودن ریه‌ها

عفونت خونی و کم خونی

- مشکلات مغزی و خونریزی داخل مغزی، داروها، تشنج
- تغذیه با دهان و احتمال ورود شیر به ریه
- کاهش گلوکز یا قند و کلسیم، کاهش یا افزایش سدیم، افزایش یا کاهش درجه حرارت محیط
- افت فشارخون، افزایش فشارخون، نارسایی قلب

عوارض احتمالی:

- اختلال در رشد و یادگیری از عوارض مهم این وضعیت به شمار می‌آیند.

تشخیص:

- جهت تشخیص آپنه در نوزاد به موارد زیر باید دقت نمود:
- مشاهده علائم آپنه توسط مادر

- در بیمارستان وقتی تنفس نوزاد قطع شد یا ضربان قلب کاهش یافت، علامت هشدار دستگاه کنترل کننده که به نوزاد وصل است به صدا در می آید و پرستار را آگاه می کند. پرستار علت را بررسی می کند و نوزاد را از نظر وجود آپنه معاینه می کند.

◆ اقدام مناسب در زمان آپنه:

- زمانی که نوزاد دچار آپنه می شود لازم است اقدامات زیر انجام داده شود:
- خونسردی خود را حفظ کنید و نگران نباشید.
- در هنگام قطع تنفس هرگز نوزاد تکان داده نشود.
- پشت یا کف پای نوزاد را به آرامی مالش دهید یا نوازش کنید. با این کارها نوزاد را تشویق می کنید تا دوباره نفس بکشد.
- جهت شروع درمان به پزشک مراجعه نمایید.

◆ درمان:

- با توجه به شدت بروز آپنه در نوزاد پزشک درمان های زیر را جهت بیمار برنامه ریزی می نماید:
- برای ورود و دادن هوای بیشتر به ریه ها، دو لوله باریک و نرم کوتاه در بینی نوزاد قرار داده می شود و از طریق آنها هوا یا اکسیژن داده می شود و کمک می کند راه های هوایی بینی و گلو باز بمانند و همچنین باعث می شود هوای بیشتری در ریه باقی بماند. زمانی که اکسیژن خون نوزاد خیلی پایین است می توان از این روش برای دادن اکسیژن نیز استفاده کرد.
- وقتی فاصله آپنه های نوزاد بیشتر شود نشانه بهبودی آپنه نوزاد است و اکسیژن و داروی آپنه به تدریج قطع می شوند.
- برای دادن اکسیژن یک کلاهک شیشه ای روی سر نوزاد قرار داده و اکسیژن از طریق رابط به کلاهک منتقل می شود.
- در صورت عدم پاسخ به درمان و عدم رفع آپنه با اقدامات فوق، نوزاد به دستگاه تنفس مصنوعی وصل می شود.

◆ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- در صورت مشاهده علائم آپنه نوزادی موارد زیر را ثبت کنید تا بتوانید اطلاعات دقیقی به پزشک بدهید:
- زمان آپنه
- دفعات آپنه
- طول مدت آپنه

• وضعیت قبل و بعد از آپنه

• اقداماتی که جهت برگشت تنفس نوزاد انجام داده اید.

• جهت ادامه درمان

• جهت انجام معاینات دوره ای

